

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Teisinė pagalba

Teisinė pagalba

Graikija

1 Kokios išlaidos yra susijusios su teismo procesu ir kas paprastai turi jas padengti?

Bet kuris asmuo, norintis pradėti arba jau pradėjęs teismo procesą, turi padengti šias bylinėjimosi išlaidas:

honorarus už advokato paskyrimą teisinės pagalbos prašymui ar kitoms teisių gynimo priemonėms parengti ir pateikti, dalyvavimą taikinamojo tarpininkavimo posėdžiuose, teismo posėdžiuose kaip ieškovo advokatui arba patarėjui atitinkamose bylose, dokumentų pateikimą, antstolio (gr. *dikastikós epimelitís*) vykdomą dokumentų įteikimą ir vykdomojo rašto pateikimą teismo antstoliui, kad būtų įvykdytas teismo sprendimas;

teisinių prašymų ar kitų teisių gynimo priemonių įteikimo išlaidas;

vertimo raštu ir (arba) žodžiu išlaidas tarpvalstybinėse bylose;

išlaidas ekspertams, kai tokie ekspertai skiriami teismo nutartimi arba atitinkamos šalies prašymu;

teismo mokesčius už dokumentų pateikimą ir vykdymo užtikrinimo priemonių nustatymą;

kitai šaliai priteistas bylinėjimosi išlaidas.

2 Kas konkrečiai yra teisinė pagalba?

Piliečiai turi teisę prašyti finansinės paramos, kad galėtų pradėti teismo procesą arba dalyvauti jiems iškeltose bylose. Ši teisė taip pat apima teisinį atstovavimą antrojoje instancijoje, notaro (gr. *symvolaioγράφος*) ir antstolio išlaidas ir vykdymo išlaidas.

Teisinės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose turinys numatytas Įstatyme Nr. 3226/2004 dėl teisinės pagalbos teikimo mažas pajamas gaunantiems piliečiams ir kitų nuostatų, su pakeitimais (toliau – Įstatymas).

Teisinė pagalba taip pat gali būti teikiama paskiriant advokatą, kuris teiktų teises konsultacijas, siekiant išspręsti tarptautinį ginčą prieš perduodant jį teismui (Įstatymo 10 straipsnio c punktas).

3 Kokie yra teisinės pagalbos suteikimo reikalavimai?

Įstatymo 11 straipsnyje numatyta, kad teisę į teisinę pagalbą gali gauti visi Europos Sąjungos piliečiai. Be to, teisinę pagalbą gali gauti trečiųjų šalių piliečiai ir asmenys be pilietybės, kurie teisėtai gyvena arba turi nuolatinę gyvenamąją vietą Europos Sąjungoje ir gali pateikti įrodymų, kad yra įvykdytos atitinkamos sąlygos.

Teisinė pagalba teikiama, jei įvykdomos Įstatyme nustatytos sąlygos. Pagal Įstatymo 1 straipsnio 2 dalį teisę gauti teisinę pagalbą turi asmenys, kurių šeimos metinės pajamos neviršija dviejų trečdalių Įstatyme nustatytų mažiausių metinių asmens pajamų. Šeimos ginčo atveju kitos ginčo šalies (sutuoktinio) pajamos nelaikomos prisidedančiomis prie ieškovo pajamų.

Asmenims, kurių nuolatinė arba įprastinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje, taikomos specialios taisyklės. Kaip numatyta Įstatymo 10 straipsnyje, minėta riba nėra privaloma, jei ieškovas įrodo, kad dėl pragyvenimo išlaidų skirtumo jo kilmės šalyje ir Graikijos Respublikoje jis neturi galimybių padengti teisinės apsaugos išlaidų.

4 Ar teisinė pagalba teikiama visų rūšių bylose?

Taip, visų pirma civilinėse, šeimos, komercinėse ir baudžiamosiose bylose.

5 Ar yra specialių procedūrų, taikomų ypatingais atvejais?

Procedūra reglamentuojama Įstatymo 2 straipsnyje. Teisinės pagalbos suteikimo procedūra pradedama, kai tik pagalbos gavėjas pateikia prašymą, kuriame pateikiama bylos dalyko arba veiksmo santrauka ir įrodymai, kad yra įvykdytos pagalbos gavimo sąlygos.

Prie prašymo turi būti pridėti būtini patvirtinamieji dokumentai, prašymo pateikėjo finansinę padėtį patvirtinantys dokumentai (visų pirma mokesčių deklaracijos kopija arba kompetentingos mokesčių inspekcijos vadovo pažyma, kurioje nurodyta, kad prašymo pateikėjas neprivalo pateikti deklaracijos, turto deklaracijos kopija, mokestinio patikrinimo pažyma, prašymo pateikėjo mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris (AFM), socialinės apsaugos pažymos, priesaika patvirtinti pareiškimai) ir gyvenamosios vietos įrodymas pagal 1 straipsnio pirmą pastraipą trečiosios šalies piliečio atveju.

Prašymas ir patvirtinamieji dokumentai pateikiami likus ne mažiau kaip 15 dienų iki bylos nagrinėjimo arba veiksmo, dėl kurio prašoma teisinės pagalbos. Šis terminas gali būti sutrumpintas, jei siunčiamas paskesnis teismo šaukimas. Procedūra yra nemokama ir nebūtina dalyvauti su advokatu.

8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teisinės pagalbos prašymai turėtų būti teikiami pirmosios instancijos teismams (gr. *protodikeia*), turintiems teritorinę ir materialinę jurisdikciją, kurie kompetentingi nagrinėti šiuos prašymus.

Su teismo procesu nesusijusių veiksmų atveju jurisdikciją turi ieškovo gyvenamosios vietos apylinkės civilinių bylų teismas (gr. *eirinodikeio*).

Ieškovas gali paduoti apeliacinį skundą dėl teisėjo sprendimo, kuris bus išnagrinėtas per laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūrą (gr. *diadikasla ton asfalistikón métron*). *Prima facie* bylos aplinkybių išdėstymo pakanka, kad ieškiny bus priimtas, ir nereikalaujama pateikti visų dokumentų. Teismas turi plačią diskreciją rinkti įrodymus.

6 Kur galiu gauti teisinės pagalbos prašymo formą?

Visi Graikijos teismai turi specialų biurą, kad padėtų mažas pajamas gaunantiems piliečiams, turintiems teisę į nemokamą teisinę pagalbą, pradėti procedūrą. Kai kurie teismai skelbia prašymo formą internete, pvz., Patrų apygardos civilinių bylų teismas (gr. *Eirinodikeio Pítras*), žr.

<https://www.eirinodikeio-patras.gov.gr/nomiki-voithia>

7 Kokius dokumentus reikia pateikti kartu su teisinės pagalbos prašymo forma?

Ieškovai turi pateikti savo finansinės padėties įrodymus. Atitinkami patvirtinamieji dokumentai numatyti Įstatyme (žr. 5 klausimą).

8 Kam turiu pateikti teisinės pagalbos prašymą?

Prašymas turėtų būti pateiktas teismui (žr. 5 klausimą).

9 Kaip sužinoti, ar turiu teisę į teisinę pagalbą?

Teisinės pagalbos gavimo kriterijai nustatyti Įstatyme. Pagal 1 straipsnio 2 dalį teisę į teisinę pagalbą turi mažas pajamas gaunantys piliečiai, kurių metinės šeimos pajamos neviršija dviejų trečdalių minimalių metinių asmens pajamų, nustatytų Nacionalinėje bendrojoje kolektyvinėje darbo sutartyje (gr. *Ethniki Geniki Syllogiki Sýmvasi Ergasías*). Šalies vidaus ginčo atveju į kitos ginčo šalies pajamas neatsižvelgiama.

Specialios priemonės taikomos, jei asmens, prašančio suteikti teisinę pagalbą civilinėje arba komercinėje byloje, gyvenamoji vieta arba nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje. Pagal šio įstatymo 10 straipsnį nustatyta šeimos pajamų riba nėra privaloma, jeigu ieškovas gali įrodyti, kad negali padengti teisinių išlaidų dėl pragyvenimo išlaidų skirtumo gyvenamosios vietos ar nuolatinės gyvenamosios vietos valstybėje narėje ir Graikijoje.

Dėl prašymo tarpvalstybinio pobūdžio teisinę pagalbą taip pat teikiama vertimo žodžiu išlaidoms, ginčui išspręsti reikalingų dokumentų oficialaus vertimo išlaidoms padengti ir kelionės išlaidoms, kurias patiria prašymą pateikęs asmuo, norėdamas pagrįsti savo prašymą, jei jis turi asmeniškai dalyvauti teismo posėdyje, padengti, jei teismas nusprendžia, kad tas asmuo negali kitaip dalyvauti procese. Teisinę pagalbą taip pat gali būti teikiama paskiriant advokatą, kuris teiktų teisinę konsultaciją, kad būtų išspręstas ginčas prieš jį perduodant teismui.

10 Ką turėčiau daryti, jei turiu teisę į teisinę pagalbą?

Šalis turi kreiptis į kompetentingą teismą (žr. 5 klausimą).

Jeigu teisinę pagalbą suteikia teismas, jos gavėjas turi teisę į teisinę paslaugą, nurodytas atsakyme į 2 klausimą.

11 Kas parinks man advokatą, jei turiu teisę į teisinę pagalbą?

Šis klausimas reglamentuojamas Įstatymo 5 straipsnyje. Jei paskiriamas advokatas, jis atrenkamas iš atitinkamos advokatų asociacijos (gr. *dikigorikós sýllogos*) sudaryto sąrašo. Budintys advokatai (gr. *synígoroi ypiresías*) skiriami abėcėlės tvarka iš atitinkamo advokatų asociacijos sąrašo, o jų atranką patvirtina teisinę pagalbą teikiantis teismas. Paskirtas advokatas gali atsisakyti ginti šalį. Jei jie atsisako, tas pats teismas paskiria kitą advokatą.

12 Ar teikiant teisinę pagalbą padengiamos visos teismo proceso išlaidos?

Iš dalies pakeisto Įstatymo 9 straipsnyje pateikiama išsami informacija apie išlaidas, laikomas teisinės pagalbos išlaidomis. Taip pat žr. atsakymus į 1 ir 2 klausimus.

Teisinę pagalbą teikiama bylose dėl santuokos nutraukimo bendru sutikimu (gr. *synainetikó diazýgio*) ir apima atleidimą nuo pareigos padengti visas bylinėjimosi išlaidas ar jų dalį notarui, taip pat advokato, paskirto atstovauti ieškovams pas notarą, honorarą.

Teisinę pagalbą neturi įtakos pareigai padengti kitai šaliai priteistas išlaidas.

13 Kas padengia kitas išlaidas, jei turiu teisę gauti tik ribotą teisinę pagalbą?

Įstatyme tai nenumatyta. Galima alternatyva yra ta, kad kitas išlaidas padengia NVO, visų pirma migrantų ir pabėgėlių atveju.

14 Ar teisinę pagalbą taip pat apima apeliacinius skundus?

Taip. Įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad teisinę pagalbą teikiama atskirai kiekvienam bylos nagrinėjimui, ji taikoma visuose bet kurios instancijos teismuose ir taip pat apima teismo sprendimo vykdymą.

15 Ar teisinę pagalbą gali būti nutraukta nesibaigus teismo procesui (arba net atšaukta po teismo proceso)?

Pagal Įstatymo 4 straipsnio 2 ir 3 dalis teisinę pagalbą gali būti atšaukta arba apribota kompetentingo teisėjo sprendimu, priimtu *ex officio*, arba prokuroro (gr. *eisangeléas*) siūlymu, jeigu nustatoma, kad, pirma, pagalbos suteikimo sąlygos nebuvo įvykdytos, nebėra vykdomos arba iš esmės pasikeitė. Prašymo pateikėjai, kuriems buvo teisinę pagalbą suteikta remiantis neteisingu prašymu ar informacija, privalo atlyginti išlaidas, nuo kurių jie buvo atleisti.

16 Ar galiu apskųsti atsisakymą suteikti teisinę pagalbą?

Pagal 8 straipsnio 2 dalį ieškovas per 5 dienas nuo teismo sprendimo priėmimo gali pateikti apeliacinį skundą dėl apylinkės civilinių bylų teismo teisėjo sprendimo, iš vieno teisėjo susidedančio pirmosios instancijos teismo (gr. *monomelés protodikeío*) sprendimo arba pirmosios instancijos teismo pirmininko sprendimo pirmosios instancijos teismui, kurį sudaro keli teisėjai (gr. *polymelés protodikeío*). Apeliacinis skundas bus nagrinėjamas per laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūrą (Civilinio proceso kodekso (gr. *Kódikas Politikís Dikonomías*) 682 ir paskesni straipsniai). Aukščiausiam Teismui (gr. *Áreios Págos*) apeliacinis skundas negali būti teikiamas. Pasikeitus faktinėms aplinkybėms, galima pareikšti naują ieškinį (Įstatymo 2 straipsnio 5 dalis).

17 Ar teisinės pagalbos prašymas sustabdo senaties terminą?

Teisinės pagalbos įstatyme susijusių nuostatų nėra.

Paskutinis naujinimas: 28/02/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.